

Haven Nieuws

Het is alweer een 2 weken geleden dat de vorige Oosterhavenkrant verscheen met de fotos over de haven. De vervanging van de steigers gaat gestaag door. De ene keer is het een kindergebitje zonder voortanden en een paar dagen later zelfs een half gebit.

Maar ..... de nieuwe steigers groeien gestaag. De kabelbanen van het elektriciteitsnet lopen keurig in het gelid zo te zien.

Ook bij het verdeelkruispunt op de midden

steiger.

Een dag later zitten ze verstopt onder de nieuwe planken. Deze midden steiger was vorige week nog leeg maar op 6 november liggen alweer 4 schepen en de havensloep aan de oostzijde, terwijl aan de westzijde ook al een zeiljacht ligt.

Helaas hebben ze nog geen stroom want de verdeelkasten zijn nog niet geplaatst. Maar met stekkerdozen en 3 punts-verloopstekkers lost Christa het probleem tijdelijk op (zie bij huishoudelijk nieuws).

Gezien het aantal groene busjes wat 's ochtends op de kade parkeert, wordt er met man en macht gewerkt om de giga-klus te klaren.

4 november was het opnieuw een stoelendans met schepen. De laatste steiger moet nl leeg.

In vak A werd het in de avonduren een drukte van belang. Er moesten 2 grote schepen tussen MS Grand Boys en MS Gizmo geparkeerd worden.

Echt centimeterwerk (de davits van de GB werden zelfs gedemonteerd) om MS Compaen langs de kade af te meren.

Even later werd MS Floki daar langszij gelegd.

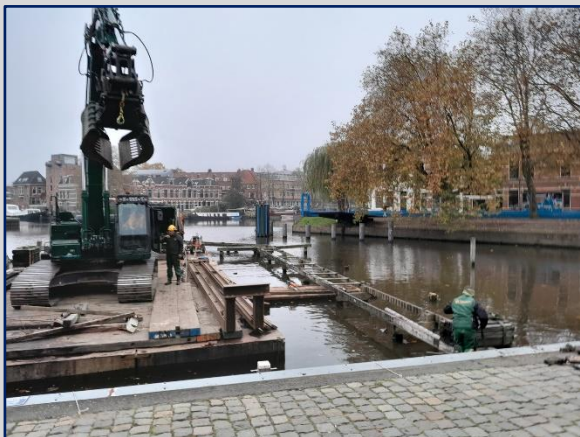

Terwijl MS Mazzel onder de boeg van het pannenkoekschip dubbel naast de Pacific Blue ligt.

Zelfs aan de overkant is het een gezellige drukte met schepen. Achter de woonark van Christa is de steiger weer helemaal gevuld met platbodems en een motorschip en Bert van SY Kreia vlak voor de Boreas.

Toch zijn nog niet alle winter-kuikens terug op het Oosterhaven nest, van heinde en verre en uit alle windstreken komen ze binnenkort (nou ja?) aansnellen zodra Christa het startsein geeft. De laatste steiger wordt ontmanteld

en is op 8 nov al helemaal weg!

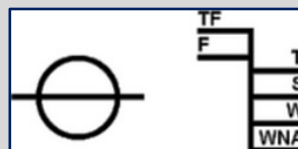

Echter,..... Gisteren zagen we ook ineens vreemde vogels op de steiger. Hem/haar was het niet te druk!

Naast vreemde vogels op de steiger werd ook de havenmeester gesignaleerd bij haar auto, nou ja auto?

Het leek meer op een rijdende schuur, gezien de inhoud. Bij inspectie bleken er wel 30 stuks RVS contactdozen voor op de steigers in te liggen.

Haar "rijdende schuur" heeft geen [Plimsoll](#) merk zoals bij zeegaande schepen, maar zelfs een

slechtziende, zag dat de "schuur" aardig op haar merk lag.

Wordt vervolgd

Diverse rubrieken

Huishoudelijk nieuws

- Wasmuntjes kunnen bij Christa worden gekocht of bij Paula die er op maandag is. De prijs van het wasmuntje is inclusief gebruik droogtrommel omdat de munteneter van de droger niet werkt. De droger functioneert goed zonder muntje. Wel graag na gebruik het stoffilter leeghalen en de deur van de wasmachine open zetten.
- Er is geen Wi-Fi voor internet i.v.m. de steigervervanging. Als de antenne met paal weer is gemonteerd en de elektriciteit aangesloten, zou ook dat weer moeten werken.
- Op de midden steiger heeft Christa tijdelijk voorzieningen

getroffen d.m.v. kabelhaspels, zodat iedereen die daar ligt, elektriciteit heeft. De lange kabels/snoeren liggen hier en daar dwars over de steiger, dus oppassen dat je er niet over struikelt!

- Gebruik voor het afmeren van je schip de kikkers voor je landvasten. De kikkers zitten nl met een lange bout door het metalen frame. De voet/schoprand is alleen aan de bovenste planken bevestigd.

OosterhavenApp

Voor wie het nog niet weet of er mee bekend is maar er is een "Oosterhaven Whatsappgroep" voor snel contact met medebewoners. Dat contact kan van alles zijn bijv.; een leuke mededeling, even iets doorgeven, tips, vraagje om een "extra handje" hulp, als dat nodig is, iets verkopen etc. Als je er nog niet op zit, vraag even aan je buurman/vrouw of die er wel op zit. Iedereen die de OosterhavenApp heeft kan een nieuw lid aanmelden.

De bewoners van de Oosterhaven

In de schijnwerper

Deze rubriek reserveren we voor collega winterliggers die zich graag willen voorstellen aan de rest van de club. Bijv. door iets meer over zichzelf, hun boot of hun andere hobby's te vertellen. Zo leren we elkaar wat beter kennen.

Vandaag zullen wij van de redactie onszelf even kort voorstellen, velen kennen ons al maar de nieuwe mensen nog niet.

Wij zijn Riens en Ineke Elswijk en wonen aanboord van onze zeilboot "Zeezwaluw".

We liggen aan steiger

A nr 3.

Sinds terugkomst in Nederland (nov 2020) na 18 jaar te hebben rondgetrokken, liggen we de winters in de Oosterhaven.

Afgelopen winter niet want toen stonden we in Lauwersoog, hoog en droog op de kant voor onderhoud aan ons drijvend paleis.

Die winter was iets geheel anders dan een winter in de Oosterhaven. Het sociale leven is daar wat soberder dan hier. Ook het boodschappen halen kost wat meer tijd in Lauwersoog, zeker als je geen auto tot je beschikking hebt.

Kortom we zijn blij dat we weer in de Oosterhaven liggen.

Alle winkels op loop- of fietsafstand, bekende en nieuwe burens ontmoeten en ga zo maar door. De Oosterhaven krant maken met jullie maakt het nog leuker. Dus graag jullie inbreng om er ook deze winter weer een gezellige en informatieve krant van te maken.

Riens en Ineke

Ideeënbuss

- Vraag die de redactie vanuit de winterliggers gemeenschap ter ore kwam; "Wordt er dit jaar, zodra alle kuikens weer op het nest zijn, nog een welkom borrel georganiseerd vanuit de Oosterhaven om onder het genot van een drankje gezellig kennis te maken met elkaar?"
- De redactie vindt het erg leuk als jullie stukjes/fotos/vakantiebelevissen/recepten o.i.d. insturen om te plaatsen in de Oosterhavenkrant. Deze editie heeft al wat gastschrijvers maar jullie kunnen daar ook staan! Klim in de pen en stuur het ons.

Weerpagina

Komende week is het niet meer droog volgens Windfinder, dus buiten aan het werk wordt minder aantrekkelijk.

Tussen de buien door kun je wel wandelend genieten van de natuur want kastanjes beukenootjes

en eikels zijn er genoeg te vinden!

Ode aan de poep.

In een kleine haven in het noorden des lands beging Bestevaer ooit een misstap tussen twee vaartuigen in.

Eenmaal het hoofd weer boven water, ontwaarde hij op neuslengte een Hema-rookworst, die geen worst bleek te zijn of althans niet meer. Ook de vegen op een nabij dwarrelend papiertje had weinig met mosterd te maken.

De zwartwatertank mag dan wel gaandeweg de puts hebben vervangen, toch blijft het downloaden van fecaliën problematisch; ook financieel.

Ooit was dat omgekeerd en leverde iedere drol geld op. Het omslagpunt lag rond 1950.

Twee eeuwen lang namen schippers stadsvuil in; aan Schuitendiep, Winschoterkade en vooral Winschoterdiep. Stadsvuil is de kakineuze term voor drek of in de mond der schipper: stront.

Schippers lieten hier het ruim tot de luiken toe vullen met de bruine brij. Het spul gistte en dampte.

Beeremmer

Bestemming was allereerst de Havenkade langs het Stadskanaal. Daar stak dan de knecht een

reuzenschep in de drab en hevelde dat over, kruiwagen na kruiwagen.

Op klompen strompelend over een strontgladde loopplank de wal op, stortte hij dan de prut vervolgens met emmers in boerenkarren.

De boer die de smurrie kocht, was met de schipper de prijs per ton tevoren overeengekomen; begin 20ste eeuw was dat ongeveer 1 à 2 gulden per ton.

Achtergrond

De stad Groningen had vanaf rond 1760 een 32 km lang kanaal laten graven met een snelheid van 350 meter per jaar. Dit Stadskanaal lag aan een hoogveengebied van enorme omvang. Dat betekende: TURF.

De stad als grootveenbezitter schreef bij **verhuring** iets bijzonders voor.

Na afturven moesten er akkerbouwbedrijven komen.

Daar stelde de stad iets tegenover en wel verstrekking van stadsvuil, stront dus en dat aanvankelijk zelfs gratis.

De werkwijze vond navolging bij particuliere verveners van het hele veengebied tot aan de Hondsrug.

Slechts 10% van deze oppervlakte werd grasland. Daarop konden dan wat paarden en rundvee grazen.

Veel poep leverde dat niet op. Kortom de roep om organische mest schalde over de zandgronden.

Al eeuwen liet Groningen fecaliën in tonnen bij de huizen ophalen. Dit in tegenstelling tot het westen des lands waar tot ver in de 19de eeuw de grachten in gebruik waren 'als uitloop van riolen en sekreten'.*)

Toch konden de stadgers de nood op den duur niet meer volop lenigen en de Friese steden sprongen in.

*) A. van der Woud, De steden de mensen. A'dam 2024

Fijnproevers

Strontschippers weten onderscheid te maken. Het 'afval' van Lemmer valt niet in de smaak: 'Doe je het voorluik open dan wordt het je zwart voor de ogen; de aardappels aan boord worden in één nacht blauw als lei.' Daarentegen is dat van IJlst een mirakel. Berlikums poep schijnt ook hoogste kwaliteit te zijn.

Aan de wal dacht men anders. Een schippersvrouw lag aan de Prinsengracht in barensweeën. Twee keer had de schipper iemand er op uitgestuurd om een dokter. Niemand wilde komen. 'Ja 't stonk in de roef naar mest. Ze wisten dat de centen soms zwart werden en de petroleumlamp af en toe uitflopte van de stank.' Toen kwam er toch nog een juffer.

Het werd een tweeling. 'De vrouw voelde zich meteen zo goed dat we door konden varen naar Hillegom om die stalmest kwijt te raken. Want we waren aan een frisse roef toe.'

(Deze citaten zijn - deels - ontleend aan Hylke Speerstra, verzamelaar van schippersverhalen.)

Koemest gold als gevaarlijk.

Zeilen met een schip, volgeladen met zware, vrijwel vloeibare mest was riskant. Bij een slagzij van 20 à 30 graden kon de slappe mest de luiken van boord knallen. Dan liep de gistende lading over en dreef de roef in.

Bij warm weer kon stront bovendien 'rijzen'. Wat bij laden 85 ton was, kon bij lossen een omvang hebben van over de 100 ton.

Arme stront

In een armeluiswijk te Amsterdam wilde men een rioolproject bekostigen met de verkoop van de mest. De strontschippers werkten niet mee: de poep bleek onverkoopbaar.

Uit een verslag: analyses wezen uit dat 'arbeidersfeces geen kracht hadden, want de maaltijden van de minder-gegoeden waren klein en pover'.

*) Bron: Jaffe Vink, Holy Shit. A'dam 2018

Armada van strontschippers

Vooraf kleine schippers in zuidwest Friesland maakten met circa 150 skûtsjes de hoofdmoot uit van de totale strontarmada in de 19de eeuw. De bollenelden in Zuid-Holland vormden deels de klandizie.

De Strontrace Workum-Warmond herinnert daaraan; dit jaar (eind oktober) was dat voor de 51ste keer.

Het is ook een eerbetoon aan een slag kranige ondernemers, die iedere drol minstens drie keer omdraiden alvorens die weg te gooien.

Bestevaer

Tjalk ca.1900, gebruikt voor o.a. transport van mest.

Sommige tjalken hadden geen roef, alleen een achteronder (onderdeks). Van de stoelen zaagde men de poten af om rechtop te kunnen zitten. Ook van tafel en fornuis kortte men de poten in.

Groeten uit Snits-het leven van een landkrabber

HALLO OOSTERHAVEN!!!! Hier Michel & Saskia (zonder hondje Diego 😞) uit Sneek,

Zoals trouwe lezertjes van de Oosterhavenkrant zich wellicht weten te herinneren (alhoewel, dat havenvolk is stevig van innemen, dus Korsakov ligt immer op de loer), lagen wij met onze prachtige STAVAST vorige winter (en de winter daarvoor ook overigens) in de Oosterhaven. Het was de mooiste boot van de ganse haven, mede omdat ze iedere week gepoetst werd vanwege de verkoopbezoeken. En dat had resultaat!

In het vroege voorjaar beet den Koper toe om nooit meer los te laten en zo moest het geschieden dat wij van de boot moesten.

Nou was dat allemaal niet zo erg, want we hadden naadloos reeds een ander schip in handen.

De River Blues. Een prachtige Sunbeam 37 en zou ze in Groningen gelegen hebben, dan zou ze zeker de mooiste boot van de ganse haven zijn geweest, maar een echte winterboot is het niet. Nou kunnen we natuurlijk een andere boot kopen om in de winter op te wonen, maar misschien kent U het gezegde "koop een boot en werk je dood". Wel, niet minder waar is die andere volkswijsheid: "wil je je leven echt verkloten, koop dan twee boten".

Dus deze winter wonen wij aan de wal en dat geeft te denken. Dus toen de redactie mij vroeg om een column te verzorgen over dit leven aan de wal, greep ik dit direct met beide handen aan, omdat het havenvolk mij na aan het hart ligt en ik graag iedere gelegenheid gebruik om, volledig belangeloos, U te informeren. In de paar komende edities dus, zal ik met de U welvertrouwde keiharde objectiviteit mijn eigen leven ten overstaan van de lezers onder de loep houden. In deze eerste bijdrage schijn ik het licht graag op ... het badhuis.

Een badhuis bestaat grosso modo uit twee delen: daar waar je je wast en daar waar je je ontlast. Laten we beginnen met het laatste. De privacy aan de wal is overweldigend: een hele ruimte voor jou alleen met alleen je eigen geur als gezelschap. Aan de ene kant mis ik natuurlijk enorm de beschouwingen ten aanzien van wat deze en gene zo al achterlaten, maar aan de andere kant, ben ik wel blij dat ik daar niet hoogstpersoonlijk zelf getuige van hoef te zijn. Bovendien is de nabijheid van de faciliteiten ook bijzonder comfortabel. Niet langer hoef ik met dichtgeknepen billen over een glibberige steiger te struikelen om dan daarna vloekend en tierend met een cijfercombinatie te worstelen, voordat de verlossing nabij is. Neen. Eenvoudigweg een paar meter (zo groot hebben we het hier niet) en ..... voila!

En dan is daar de douche. Geen grijpgrage havenmeesteres die klauwend de 50 cent muntjes uit je zak ruikt voor de broodnodige persoonlijke hygiëne. Bovendien krijg je voor die 50 cent een pislauw straaltje van zo'n anderhalve minuut.

Nee, als je die ferme straal hier in Snits zou moeten omrekenen naar de woekerprijzen aldaar, dan heb je zoveel muntjes nodig, dat je scheef zou lopen van het kleingeld.

En ... ook geen geworstel met je broekspijpen in een veel te klein hokje, half omvallend in de winterkou op diezelfde broekspijpen stappend, zodat je halfnat weer naar buiten komt.

Tot zover mijn beschouwingen. In de volgende editie .... **water innemen**

Michel

Stadse Evenementen

- Ma 11 november is het zover. Dan lopen kinderen, met lampion, al zingend langs de deuren, "bedelend" om snoep. Een traditie die in onder meer Groningen al eeuwenlang teruggaat.

- Za 16 november, van 11:00 - 17:00 uur Intocht van Sint Nicolaas in Groningen, Van Goghstraat, Praediniussingel, Grote Markt.

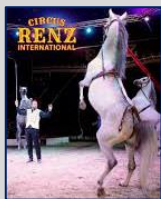
- Tussen 29 november 2024 tot 5 januari 2025 is het weer zover: [Winterstad Groningen](#). De stad wordt dan omgetoverd tot een winterparadijs! Of u nu een lokale bewoner bent of een bezoeker van ver, Groningen biedt een unieke winterervaring vol gezelligheid, cultuur en avontuur.

- Vrij 13, Za 14 en Zon 15 december, vindt de 17de editie van [Winterwelvaart](#) Groningen plaats. Locatie: A-kwartier en Museum aan de A, Brugstraat Groningen.

- Za 14 (16-20 uur) en zo 15 december (15-19 uur), Christmas City Walk, Route door het centrum van Groningen.

- Vr 20 december t/m zo 5 januari 2025, Circus Renz International, voorstellingen van 13:00 - 17:00 uur en van 17:00 - 19:30 uur.

Recepten: Een-pans kipgerecht

Eenpansgerecht met kip en rijst is een ideale maaltijd voor drukke doordeweekse dagen! Heerlijke kruidige en sappige kip met groenten en rijst.

Vorbereiding: 10 minuten Bereidingstijd: 20 minuten Totale tijd: 30 min. Hoeveelheid: 4 pers.

Ingrediënten

- 6 kippendijen (zonder huid)
- 1 theelepel paprikapoeder
- 1 theelepel kurkuma
- 1 theelepel uienpoeder
- 1 theelepel oregano (gedroogd)
- 1 gesnipperde ui
- 3 teentjes knoflook (geraspt)
- 3 wortels (in stukjes)
- 1 rode paprika (in blokjes)
- 1 gele paprika (in blokjes)
- 300 gram rijst
- 600 ml water (gekookt)
- 1 blokje groentebouillon (Maggi)
- 1 blokje kippenbouillon (Maggi)
- 100 gram doperwten
- *(olijf)olie, zout en peper

Bereidingswijze

- Kruid de kippendijen met de kruiden en voeg naar smaak zout en peper toe.
- Voeg een flinke scheut olie toe aan een ruime pan en zet op middelhoog vuur. Voeg de ui en de kippendijen toe en bak rondom bruin, voeg de knoflook toe en bak vervolgens de kip gaar. Zodra de kip gaar is haal je deze uit de pan en ga je verder in dezelfde pan.
- Voeg de wortels en de paprika samen toe aan de pan, bak deze eventjes aan.
- Voeg de rijst toe aan de pan samen met het water en verkruimel de bouillonblokjes. Laat de rijst met de deksel op de pan gaar koken en roer het af en toe even om. Hou in de gaten of de rijst goed gaar wordt. Je kunt indien nodig wat extra water toevoegen. Voeg de laatste 5 minuten de doperwten toe.

5. Zodra de rijst gaar is voeg je de kip weer toe aan de pan en verwarm je deze nog even mee. Geniet ervan!

Handig om te weten

*Siham van team EefKooktZo, heeft nog een lekkere tip: je kunt ook kiezen voor een combinatie van olijfolie en zonnebloemolie. De olijfolie is om de smaken sterker te maken en de toevoeging van de zonnebloemolie is zodat het gerecht niet aanbrandt vanwege het lage rookpunt van de olijfolie.

Colofon

Gedurende de wintermaanden verschijnt 'Het Nieuwsblad van de Oosterhaven' in principe elke 3 week op maandag. Christa verstuurt namens de redactie de krant per e-mail maar is niet verantwoordelijk voor de inhoud.

De volgende editie verschijnt op **2 december**.

Inzendingen voor de volgende editie graag **uiterlijk 29 november**.

Aanmelden van kopij of fotos wordt hooglijk gewaardeerd en kan via syzeezwaluw@gmail.com of via de Havenapp; Zeezwaluw Ineke of wandel gewoon even langs op steiger A.